

mini przewodnik

free

+ współrzędne gps

po!skaniezwykla
masa miejsc godnych uwagi

Trasa wycieczki: Pogórze Przemyskie - część południowa

czas trwania: 2 dni, typ: piesza, liczba miejsc: 8, stopień trudności: średnia

wydrukuj i zabierz na wycieczkę!

Opis wycieczki

Bardzo interesująca i malownicza trasa po południowej części Pogórza Przemyskiego. Trasa, momentami łatwa jak np. przejazd drogą asfaltową Posada Rybotycka-Nowe Sady, posiada elementy trudniejsze, jak choćby przejście z Rybotycz do Kopyśna (średnio zajmuje 1,5 godziny), ale widoki po drodze naprawdę bardzo piękne.

Uciążliwe może być też wyjście z Nowosiółek Dydyńskich na stromy szczyt, w Kalwarii Paclawskiej. Tutaj polecam wjazd własnym środkiem transportu, w szczególności gdy ma się ze sobą sporą ilość bagaży, ponieważ niestety, do Kalwarii Paclawskiej nie kursują żadne autobusy PKS.

Na miejscu istnieje możliwość zatrzymania się na noc w Domu Pielgrzyma, w którym znajduje się również bufet. Warto wejść na pobliską, osiemnastometrową wieżę widokową, z której rozciągają się widoki nie tylko na północną część Pogórza Przemyskiego, ale także na tereny pobliskiej Ukrainy. Jeśli ma się w planach zwiedzenie wszystkich, czterdziestu trzech kaplic kalwaryjskich, wycieczka może przedłużyć się o jeszcze jeden dzień.

Program wycieczki

Posada Rybotycka

Obronna cerkiew z bizantyjską polichromią

W malowniczej dolinie Wiaru, na niewielkim pagórku, stoi nietypowa trójdzielną świątynia, którą warto zobaczyć. Jej bryła składa się z dwóch baszt i jakby doczepionego do nich niewielkiego prezbiterium z gotyckim szczytem.

Cerkiew pw. św. Onufrego to jedna z najstarszych zachowanych cerkwi w Polsce. Czas jej powstania szacuje się na wiek XV. Budowla należy do licznej na terenie pogranicza grupy murowanych cerkwi obronnych i stylistycznie tkwi w gotyku. Zbudowana na planie podłużnym powstawała etapami. Najstarsze jest prezbiterium, zwieńczone gotyckim szczytem, pochodzące prawdopodobnie z przełomu XIV i XV w. Masywna nawa w kształcie kwadratu posiada nadbudowaną wieżę o charakterze obronnym z XV w. Część zachodnia jest najmłodsza (1506). Zbudowano ją również w formie obronnej wieży, mieszczącej na parterze kruchtę a na piętrze kaplicę mnichów.

W wieżach widoczne są do dziś okienka strzelnicze. Ściany są bardzo grube, wnętrza sklepione kolebkowo, a całość nakryta dachami czterospadowymi (babiniec, nawa) i dwuspadowym (prezbiterium). Ikonostas został wymurowany i ma tylko dwoje wrót. Malowidła pokrywające wszystkie powierzchnie prezbiterium wykonane zostały na podwójnej warstwie zaprawy techniką freskową uzupełnianą temperą. Malarze cerkwi rybotyckiej tematykę prac czerpali z kręgu sztuki południowosłowiańskiej.

W cerkwi obecnie trwają prace renowacyjne. Świątynia nie jest użytkowana i stanowi filię Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej. Można się jednak tu wybrać na weekend. Obok budynku przebiega żółty szlak turystyczny oraz ścieżka rowerowa. Cerkiew leży w granicach Parku Krajobrazowego Pogórza Przemyskiego i projektowanego Turnickiego Parku Narodowego.

49°39'57"N 22°36'05"E | na mapie:A

Rybotycze

Rynek z d. ratuszem

Rynek z d. ratuszem, domy z XIX/XX w.

49°39'23"N 22°38'36"E | na mapie:B

Kopysno

Rezerwat Kopystanka

Znajdujące się w północno-zachodniej części gminy wzgórze Kopystanka (541 m n.p.m.) jest rezerwatem krajobrazowym o powierzchni 188,67 ha, utworzonym 11 października 2001 r. Rezerwat obejmuje kopę ostańcową Kopystankę, będącą jednym z wyższych wzniesień Pogórza Przemyskiego i zarazem bardzo dobrym punktem

widokowym.

Celem utworzenia rezerwatu jest zachowanie charakterystycznego dla Pogórza Przemyskiego krajobrazu z malowniczymi skałkami, interesującymi profilami geologicznymi oraz pobliskim wczesnośredniowiecznym grodziskiem. Ponadto wzgórze porasta roślinność ciepłolubna i licznie występujący ostrożeń siedmiogrodzki.

Na szczycie obok punktu triangulacyjnego znajduje się wzniesiony w 2003 r. metalowy krzyż, upamiętniający dwie pielgrzymki Jana Pawła II do archidiecezji przemyskiej. Przez szczyt biegnie czerwony szlak turystyczny z Przemyśla przez Birczę do Sanoka. Rezerwat znajduje się na terenie Parku Krajobrazowego Pogórza Przemyskiego i w obrębie projektowanego Turnickiego Parku Narodowego.

49°41'04"N 22°38'26"E | na mapie:C

Huwniki Odkrywki nad Wiarem

W pogórskim odcinku Wiaru, od Posady Rybotyckiej przez Makową do Huwnik, rzeka przecina różnej budowy warstwy skalne, odsłaniając liczne odkrywki i profile geologiczne. Najlepiej dostępne odsłonięcia znajdują się na prawym brzegu Wiaru w Huwnikach, to duża atrakcja turystyczna miejscowości. Wiele z tych odsłonień zarejestrowanych jest jako stanowiska dokumentacyjne przyrody nieożywionej. Dolina Wiaru urozmaica malowniczy krajobraz Karpat Wschodnich z cennym starodrzewem bukowo-jodłowym i szeregiem gatunków rzadkich i chronionych.

49°39'17"N 22°42'04"E | na mapie:D

Kalwaria Pałacowska Pośród kapliczek

Kalwaria Pałacowska to nazwa aż 3 obiektów: wzniesienia (465 m n.p.m.), wsi leżącej pod jego szczytem oraz rezerwatu krajobrazowego. W 1665 r. z fundacji kasztelana Andrzeja Maksymiliana Fredry na szczycie wzgórza rozpoczęto budowę kościoła, klasztoru i kalwarii. Według legendy miejsce założenia sanktuarium wskazał kasztelanowi świetlisty krzyż, który ten ujrzał podczas polowania. Lokalizacja klasztoru na tym terenie związana była z koncepcją budowy szeregu twierdz nad rzeką Wiar - miały one za zadanie wzmacniać tzw. Bramę Przemyską (naturalne obniżenie terenu między Karpatami a Roztoczem).

Położenie zespołu klasztornego przypomina topografię okolic Jerozolimy: dolina rzeki Wiar to odniesienie do Doliny Jozafata i rzeki Cedron, a w okolicy są również Góra Oliwna i Golgota. Opiekę nad klasztorem objęli franciszkanie, którzy przywieźli ze sobą z Kamieńca Podolskiego słynący z licznych cudów XVII-wieczny obraz Matki Boskiej Kamienieckiej (zwanej również Pałacowską), przedstawiający Matkę Bożą jako królową siedzącą na obłokach, z berłem w prawej dłoni i z Dzieciątkiem na lewej ręce. Osnowę Sanktuarium Męki Pańskiej i Matki Bożej Kalwaryjskiej stanowi 41 XIX-wiecznych kaplic wraz z siecią ścieżek wzorowaną na modelu jerozolimskim. Niestety ani żadna z 28 kapliczek wzniesionych przez kasztelana Fredrę, ani pierwotny kościół i klasztor nie zachowały się do naszych czasów.

Największym darczyńcą zespołu kalwaryjskiego był Szczepan Józef Dwernicki, który zaangażował się w budowę nowego kościoła i kaplic, ofiarowując znaczne sumy pieniędzy. W ciągu kilku lat (1770-1775) wzniesiono nowy, murowany kościół pw. Znalezienia Krzyża Świętego. Kościół zbudowany został na planie krzyża, w stylu barokowym. Korpus świątyni jest trójnawowy, bazylikowy z transeptem i posiada prezbiterium zakończone prostą ścianą. Nawy przykryte zostały sklepieniami kolebkowymi, ściany zewnętrzne urozmaicone są pilastrami i ozdobione wydatnym gzymsem koronującym.

Wieś u stóp sanktuarium przez wieki rozwijała się dzięki wędrowcom i licznym odpustom odbywającym się tu do dnia dzisiejszego. Większość domów przy unikatowym rynku w formie ulicy jest podparta słupami tworzącymi podcienia, w których mieściły się kramy odpustowe. Strychy w kamienicach służyły jako miejsca noclegowe dla pątników - do wszystkich prowadzą zewnętrzne schody. Aby doświadczyć atmosfery panującej tutaj w czasie największej świetności klasztoru i wsi, trzeba odwiedzić Kalwarię w czasie Wielkanocy bądź między 11 a 15 sierpnia, podczas Wielkiego Odpustu Kalwaryjskiego. Pielgrzymi mogą przejść pieszo Szlak Pątniczy im. Jana Pawła II - 24-kilometrowa oznakowana trasa wiedzie spod archikatedry w Przemyślu do bram paclawskiego sanktuarium.

W 2001 r. na wschodnich stokach wzgórza utworzono rezerwat krajobrazowy o nazwie "Kalwaria Paclawska", chroniący bukowo-jodłowy las oraz zabytkowy zespół klasztorny wraz z kalwaryjskimi kaplicami. Zespół kalwaryjski leży w obrębie Parku Krajobrazowego Pogórza Przemyskiego i na obszarze projektowanego Turnickiego Parku Narodowego. Oprócz ścieżek Drogi Krzyżowej przez teren rezerwatu przebiega niebieski szlak turystyczny i ścieżka rowerowa.

Kalwaria Paclawska to doskonałe miejsce na weekend, podczas którego będzie można zapoznać się nie tylko z zabytkową kalwarią, ale również odpocząć w zaciszu przyrody.

49°37'54"N 22°42'22"E | na mapie:E

Kalwaria Paclawska 43 kaplice – stacje Męki Pańskiej

Pierwsze kaplice w Kalwarii Paclawskiej wybudowane zostały z inicjatywy Andrzeja Maksymiliana Fredry, który również ufundował tutejszy klasztor. Dzięki Fredrze powstało 28 drewnianych kapliczek połączonych dróżkami -

niestety do naszych czasów nie zachowały się. Te, które możemy podziwiać obecnie powstawały w różnych okresach XIX wieku i rozrzucone są w podgórskiej okolicy na dwóch brzegach rzeki Wiar.

Każdej kapliczce przypisana jest nazwa i numer - jest ich 43 łącznie z krzyżem oraz nie zaliczaną do dróżek pustelnią św. Marii Magdaleny. 35 spośród kalwaryjskich kapliczek jest murowanych, a 6 drewnianych. Architektonicznie nawiązują do klasycyzmu, zawierają także elementy neogotyckie i neobarokowe.

Są to kaplice: 1. Św. Rafała 2. Św. Anny 3. Św. Gabriela 4. Św. Michała 5. Zaparcia się Piotra 6. U Kajfasza /i Ciemnica/ 7. Domek Matki Bożej 8. Wieczernik 9. U Annasza 10. Pożegnanie z Apostołami 11. Zaśnięcie Matki Bożej 12. Pana Jezusa przy zaśnięciu Matki Bożej 13. Krzyż na Cedronie 14. Brama Południowa 15. Pogrzebu Matki Bożej 16. Brama wschodnia 17. Grób Matki Bożej 18. Ogrójec 19. Pojmania Pana Jezusa 20. Wniebowstąpienie 21. Wniebowzięcie NMP 22. Umieszczenia Marii po prawicy Syna 23. Heroda 24. Św. Weroniki 25. U Prokli 26. Gradusy 27. U Piłata /Ratusz/ 28. Włożenia krzyża 29. Pierwszego upadku 30. Spotkania Jezusa z Matką Bolesną 31. Szymona Cyrenejczyka 32. Ukoronowania NMP 33. Trzy Maryje 34. Trzeci upadek Pana Jezusa 35. Obnażenie Pana Jezusa 36. Ukrzyżowanie 37. Zdjęcie z krzyża 38. Grób Pana Jezusa 39. Matki Bożej Królowej Aniołów 40. Marii Królowej Wszystkich Świętych 41. Wyniesienia Marii na najwyższą godność po Bogu 42. Pustelnia św. Marii Magdaleny 43. Krzyż.

Przypisane kapliczkom numery nie są równoznaczne z kolejnością w jakiej są usytuowane. Dlatego najlepiej podążać wytyczonymi między kapliczkami szlakami, tzw. dróżkami. Są to: dróżki Pana Jezusa /Męki Pańskiej/, dróżki Matki Bożej Bolesnej, dróżki Pogrzebu i Wniebowzięcia Matki Bożej Bolesnej oraz Droga Krzyżowa. Dość kłopotliwe może być to, że jedna kapliczka może należeć do kilku rodzajów dróżek, jednak po zaopatrzeniu się w domu pielgrzyma w mapkę dotarcie do kapliczek w nawet najbardziej ukrytych zakamarkach przestaje być problemem.

49°37'54"N 22°42'22"E | na mapie:F

Nowe Sady

Cerkiew greckokatolicka pw. św. Jerzego Męczennika

Cerkiew greckokatolicka pw. św. Jerzego Męczennika datowana jest na rok 1836, jednakże w tym roku została przebudowana z wykorzystaniem murów starszej, XVII-wiecznej obronnej budowli. Architektonicznie nawiązuje do wzorników austriackich, które wykorzystywane były w budownictwie cerkwi w XIX wieku. W ścianach cerkwi św. Jerzego znajdują się strzelnice dla broni palnej, które zostały zamurowane. Cerkiew wyremontowano na początku lat dziewięćdziesiątych XX wieku. Znajduje się przy niej cmentarz.

49°38'20"N 22°45'06"E | na mapie:H

Kalwaria Paclawska

Wieża widokowa

Wieża widokowa powstała w 2009 roku, ma 18 metrów wysokości. Z platformy obserwacyjnej można dostrzec kaplice dróżkowe, miejscowości położone w okolicy Kalwarii Paclawskiej, Przemyśl, a także obszary znajdujące się na terytorium Ukrainy. Dla osób zainteresowanych przyrodą wieża powinna być nie lada gratką, gdyż stanowi dobre miejsce do obserwowania zwierząt i ptaków żyjących w Parku Krajobrazowym Pogórza Przemyskiego. Wstęp na wieżę kosztuje 2 zł od osoby, jednorazowo może się na niej znajdować maksymalnie sześć osób, a klucz można odebrać w recepcji Domu Pielgrzyma.

49°37'49"N 22°42'34"E | na mapie:G

Zdjęcia dodane przez (w kolejności): fot. arch. UG Fredropol, mapiarzyk, fot. arch. UG Fredropol, fot. arch. UG Fredropol, fot. arch. UG Fredropol, , WWAT,

Trasa dodana przez:
449D7D21B7B98FD3AB35AEBEA0FD268B

Przewodnik wygenerowany w serwisie www.polskaniezwykla.pl. Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość Mini przewodnika nie może być reprodukowana ani przetwarzana w sposób elektroniczny, mechaniczny, fotograficzny i inny; nie może być użyta do innej publikacji oraz przechowywana w jakiegokolwiek bazie

danych bez pisemnej zgody Administratora serwisu.
Copyright © 2007 Polska Niezwykła

Wygenerowano:
sobota 24 sierpnia 2024 19:31:44

miniprzewodnik

